

Dit lied kwam al ter sprake in onze speurtocht naar de originele versie van "[Ik wou da'k nog een ketje was](#)", u weet dus dat we het voor het eerst hoorden zingen door [De Kadullen](#). We hebben de single-versie (1970) nog steeds in ons bezit.

Over de juiste oorsprong van deze tekst blijven nog heel wat vragen onopgelost. Na ruggespraak met de gewezen Kadul die het arrangeerde - Richard Van der Staey - weten we wel zeker dat die tekst in het begin van de 20e eeuw moet geschreven zijn.

T.S.F.

Dat konden we ook al afleiden uit de inhoud. In het lied is sprake van "uwen post van de T.S.F." Dat is een verwijzing naar "Transmission Sans Fil" en slaat zowel op een telegraaf als een radiotoestel. Draagbare telegraaf- en radiotoestellen waren tijdens de Eerste Wereldoorlog reeds in gebruik, de eerste radiobuizen werden geproduceerd in 1906. Dat helpt om de melodie in de Belle Epoque te plaatsen, waar ze ons qua stijl ook doet aan denken. En al wordt er in het lied zwaar overdreven, de beschikbare hulpmiddelen waren indertijd beperkt en primitief, in zoverre dat feitelijk alleen "hopeloze gevallen" in de kliniek werden behandeld, d.i. als de dorpsgeneesheer het niet meer zag zitten. De gedachte was daardoor dan ook wijd verspreid dat zowat niemand levend terugkwam uit zo'n kliniek.

Net zoals de Kadullen vonden we diverse strofen terug in anonieme liedjesschriften, waarbij de ijverige verslaggevers uit het hoofd hadden neergepend wat ze zich konden herinneren. In totaal konden we 8 strofen reconstrueren maar net zoals de Kadullen zingen we er maar 5. In de voetnoten lichten we de in onbruik geraakte woordenschat toe.

Het gasthuis

Ben je door ziekte g'ambeteerd
of is er iets dat u geneert,
ga dan naar 't gasthuis niet subiet
want ze snijden daar zo rapied.
'k Heb d'ondervinding opgedaan
dat ze met u daar hun gangen gaan
is't van genever of van Bock¹
ze leggen u daar seffens op den blok!

Refrein:

*En ze snijden in uw lijf en ze weten ni hoe,
ze naaien u daar maar hallef toe.
Messen en scharen vergeten z'in uw lijf
van pillekes en poeierkes maken z'u stijf
ze spreken d'er niks als van pikuur
en van den temperatuur
en als er dan nog iets in uwe pispot leit
dan wordt dat nog geverifjeid*

Ik weet nog goed toen'k binnengoenk
dat alles daar terribel stoenk
naar chloroform en naar morfine
ze zegden mij: houdt u maar in!
Ik hield me stil gelijk een muis
op 1, 2, 3 was ekik verhuisd
en ik peisde aan mijn Trinetten:
als die dokter in mijn lijf maar niks vergeet!

Juist nevens mij lag'r ne sergeant
die had het aan zijn linkerkant
en die lag daar zo wit van schrik
want in zijn lijf hoorden ze nen tik.
Opnieuw moesten z'hem opendoen
voor de horloge van dokter Talloen
en ze haalden d'horloge d'er uit
en twee handdoeken en zo'n spuit.

Op nummer vijf lag nen advocaat (*Variante: In nummer vier lag mijne
kameraad*)

die had het aan zijne ruggegraat
en z'hoorden altijd een gekerm
tussen zijn hart en dikken derm
ze deden 'm open, 'k stond erbij,
de professor diene riep: "Opzij!
Ge moet niet zoeken meneer Jozef,
hier is uwe post van den T. S. F.²

Z'had nummer vier op haar bedde staan (*nummer 6*)
als ze opnieuw op visiet moest gaan
de paraplu van de specialist
was al een hele tijd vermist.
Ze tastte fel op haren buik
en als z'haar bukde dan viel'm eruit.
De specialist zei tastend in 't rond:
"Nog een geluk dat 'm niet open stond..."

uit liedjesschrift Bertem

In nummer 5 lag ne gardevil³
hij lag al vierentwintig uren stil
maar vandaag moest hij onder 't mes,
z'hadden hem in slaap gedaan met een fles.⁴
Hij kreeg een snee in zijnen buik,
z'haalden er twee studenten uit,
met een matrak en een bak bier
en den helm van nen pompier.

Op nummer 8 lag nen douaan,
hij had te lang aan de grens gestaan,
hij had een buik zo dik comme ça,
ze keken hem daarom goed na.
Weet ge wat er uit zijn buik kwam?
Sigaren, boter en een varkensham,
dan nog daarbij een fles Cognac,
't is daarmee dat hij niet meer kon naar 't gemak.⁵

¹ Bock = populaire biersoort rond de eeuwwisseling, ondermeer gebrouwen door Artois Leuven vanaf 1892 naar Tjechisch recept. Pas in 1926 kwam de populairdere blonde Stella op de markt. Maar de "Brasserie du Bocq" was er al in 1858 aan begonnen.

²Transmission Sans Fil

³ Letterlijk: “stadswachter”. In feite een plaatselijke politieagent of een veldwachter, onder commando van de burgemeester, in tegenstelling tot de “rijkswacht” die toen onder het gezag van het ministerie van Landsverdediging, justitie en binnenlandse zaken viel.

⁴ met de inhoud van de fles uiteraard, vermoedelijk chloroform.

⁵ “het gemak” alias “het huiske” was een toilet, meestal niet meer dan een houten plank met een gat erin, geplaatst boven de beerput, in een hutje op een tiental meter van de woning verwijderd. Van een doorspoelinstallatie kon er pas sprake zijn nadat er in de gemeente een waterleiding was. Leuven en zijn klinieken had zo’n waterleiding vanaf 1890 maar in vele landelijke gemeenten kwam die er pas na WO II.

PDF
Adobe
[Partituur * Het gasthuis *](#)

MP3
1. instrumentaal